

Ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού 2026-2028

Περίληψη

Εικόνα 1: [ΕΕΠ 2026-2028](#)

Το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού (ΕΕΠ) αποτελεί το εργαλείο εταιρικού προγραμματισμού του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΕΥΑΑ) και επέχει θέση απόφασης χρηματοδότησης για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του Οργανισμού. Καθορίζει τον πολυετή και ετήσιο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων και των πόρων του Οργανισμού, διασφαλίζοντας τη συνοχή μεταξύ των στρατηγικών στόχων, των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και της κατανομής των πόρων.

Το ΕΕΠ για την περίοδο 2026-2028 εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο στις 30 Σεπτεμβρίου 2025. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, ο Οργανισμός θα δώσει προτεραιότητα στην

αποτελεσματική εφαρμογή του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο (στο εξής: σύμφωνο) και στην υλοποίηση της αποστολής του όσον αφορά την παρακολούθηση, διατηρώντας παράλληλα την απαραίτητη ευελιξία ώστε να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες μεταναστευτικές τάσεις, καθώς και σε πιθανές κρίσεις που ενδέχεται να απαιτήσουν αναπροσαρμογές στα επιχειρησιακά παραδοτέα και στον οικονομικό προγραμματισμό.

Στρατηγικό πλαίσιο

Το ΕΕΠ για την περίοδο 2026-2028 αναπτύσσεται σε ένα πλαίσιο διαρκών μεταναστευτικών πιέσεων και εξελισσόμενων αναγκών στον τομέα του ασύλου σε όλα τα κράτη μέλη. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την ανάπτυξη του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ), εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις διαδικαστικές πρακτικές, τα ποσοστά αναγνώρισης, τους τύπους προστασίας που χορηγούνται και τις συνθήκες υποδοχής. Οι διαφορές αυτές συμβάλλουν στις δευτερογενείς

μετακινήσεις και υπονομεύουν τον στόχο της διασφάλισης ομοιόμορφης μεταχείρισης των αιτούντων σε ολόκληρη την Ένωση.

Το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις εν λόγω ελλείψεις, ενισχύοντας τον βαθμό ετοιμότητας, βελτιώνοντας την αντιμετώπιση κρίσεων και επιτυγχάνοντας μια πιο ουσιαστική ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και ανάληψης ευθύνης. Με τη θέση σε εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών πράξεων από τον Ιούνιο του 2026, το σύμφωνο θα ενισχύσει σταδιακά το ρόλο του Οργανισμού ως προς την υποστήριξη της εύρυθμης λειτουργίας του ΚΕΣΑ. Κατά συνέπεια, ο φόρτος εργασίας του ΕΥΑΑ, ο οποίος έχει ήδη αυξηθεί μετά την έγκριση του συμφώνου, αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τόσο στο πλαίσιο των μόνιμων όσο και των επιχειρησιακών του δραστηριοτήτων.

Στο πλαίσιο αυτό, τον Φεβρουάριο του 2024 επήλθε συμφωνία για την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027, η οποία περιλαμβάνει την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης ύψους 190 εκατομμυρίων EUR προς τον ΕΥΑΑ έως το 2027. Η αύξηση αυτή αποσκοπεί στο να δώσει στον Οργανισμό τη δυνατότητα να υποστηρίξει την υλοποίηση του συμφώνου.

Σχέδιο δράσης για την περίοδο 2026-2028 και προτεραιότητες

Εικόνα 2: [Στρατηγική του ΕΥΑΑ για την περίοδο 2024-2029](#)

Το ΕΕΠ ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 2024-2029 στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, διασφαλίζοντας τη συνοχή με τους ευρύτερους στόχους της ΕΕ. Βάσει της στρατηγικής του ΕΥΑΑ για την περίοδο 2024-2029, το πολυετές πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τους στόχους του Οργανισμού σε τέσσερις κύριους τομείς δραστηριότητας: επιχειρησιακή στήριξη, κατάρτιση και επαγγελματική εξέλιξη, γνώση σε θέματα ασύλου, και οριζόντιες δραστηριότητες. Θεσπίζει επτά στρατηγικούς στόχους για την περίοδο 2026-2028.

Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2026 μετατρέπει τους εν λόγω στρατηγικούς στόχους σε συγκεκριμένους ετήσιους στόχους, διαρθρώνοντάς τους γύρω από συγκεκριμένες δραστηριότητες και ευθυγραμμίζοντάς τους με τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

Επιχειρησιακή και τεχνική συνδρομή

Εικόνα 3: Επιχειρησιακή υποστήριξη του ΕΥΑΑ στη Λαμπεντούζα

Με την έγκριση των νομοθετικών προτάσεων στο πλαίσιο του συμφώνου, ο Οργανισμός αναμένεται να διατηρήσει σημαντική επιχειρησιακή παρουσία, επεκτείνοντας παράλληλα το εύρος των αρμοδιοτήτων του εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων.

[Η επιχειρησιακή και τεχνική συνδρομή](#) προς τα κράτη μέλη θα συνεχίσει να παρέχεται μέσω [πολυετών και πιο βραχυπρόθεσμων επιχειρησιακών σχεδίων](#), καθώς και μέσω ειδικών σχεδίων έργων.

Η στήριξη θα διατηρήσει τον ευέλικτο χαρακτήρα της και θα συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες μεταναστευτικές τάσεις, στις αναδυόμενες ανάγκες και στα εκάστοτε επιχειρησιακά πλαίσια. Η συνέχιση της υφιστάμενης στήριξης, καθώς και η έναρξη νέων παρεμβάσεων, θα καθοδηγούνται από μια ισχυρή διαδικασία καθορισμού προτεραιοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα, τον αναμενόμενο αντίκτυπο, την προστιθέμενη αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη δυνατότητα υλοποίησης των παρεμβάσεων, καθώς και τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του Οργανισμού. Επιπλέον, οι επιχειρησιακές δυνατότητες θα προσαρμοστούν περαιτέρω, ώστε να καταστεί δυνατή η ανταπόκριση του ΕΥΑΑ στις νέες υποχρεώσεις του που απορρέουν στο πλαίσιο του συμφώνου.

Θα εφαρμόζονται με συνέπεια μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας, επιχειρησιακά εργαλεία και εναρμονισμένες διαδικασίες, ενώ θα πραγματοποιείται ανταλλαγή ορθών πρακτικών και θα επιτυγχάνεται περαιτέρω ευθυγράμμιση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης μεταξύ των κρατών μελών μέσω κοινής μεθοδολογικής προσέγγισης. Τα πλαίσια διαχείρισης αποστολής προσωπικού θα ενισχυθούν προκειμένου να καταστούν δυνατές ταχείες και κλιμακούμενες παρεμβάσεις, ενώ παράλληλα θα εφαρμοστεί σε όλες τις επιχειρήσεις μηχανισμός για την αξιολόγηση, την αναφορά και την κλιμάκωση σοβαρών ή επαναλαμβανόμενων εικαζόμενων παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων διεθνούς προστασίας. Όλες οι παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν στρατηγικές εξόδου που στοχεύουν στην ενίσχυση των εθνικών ικανοτήτων και στη διασφάλιση μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας.

Ο Οργανισμός θα ενισχύσει περαιτέρω την ικανότητα άμεσης απόκρισής του, ενισχύοντας τις λειτουργίες υποστήριξης, βελτιώνοντας τα σχέδια ετοιμότητας και οργανώνοντας επιχειρήσεις εντός ενός συμφωνημένου πλαισίου που βασίζεται σε συστηματικές εκτιμήσεις αναγκών και δομημένες διαδικασίες καθορισμού προτεραιοτήτων. Οι αποστολές προσωπικού θα συνεχιστούν μέσω καθιερωμένων

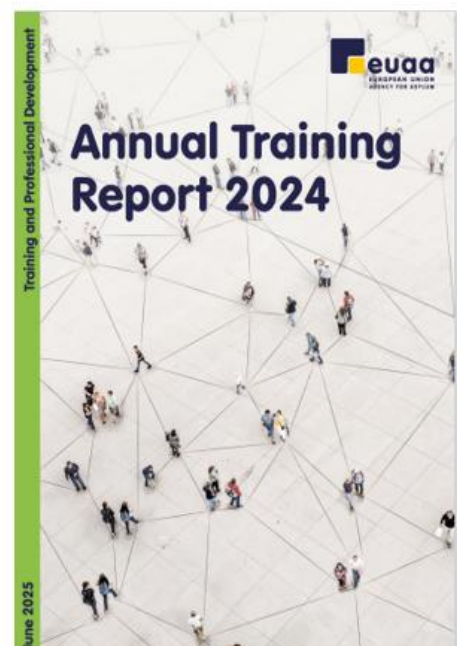
μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένης της κινητοποίησης εξωτερικών εμπειρογνομώνων, ενώ θα υποστηρίζονται από εργαλεία διαχείρισης έργου, συστήματα παρακολούθησης των επιδόσεων, στενή συνεργασία με τα εθνικά σημεία επαφής και σαφή επιχειρησιακή καθοδήγηση. Η επιχειρησιακή υποστήριξη μπορεί επίσης να περιλαμβάνει αποστολές ομάδων υποστήριξης για τη διαχείριση της μετανάστευσης, σε συνδυασμό με την παροχή ή την ενίσχυση υποδομών, όπως εξοπλισμός, προσωρινοί χώροι γραφείων, εγκαταστάσεις και βασικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διερμηνείας, της πολιτισμικής διαμεσολάβησης και των μεταφορών.

Σύμφωνα με το πλαίσιο του συμφώνου, ο EUA θα στηρίξει την υλοποίηση του μόνιμου μηχανισμού μετεγκατάστασης, καθώς και άλλων μέτρων αλληλεγγύης, σε συντονισμό με τον συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ. Προτεραιότητα θα δοθεί στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσανάλογες πιέσεις στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, όπως επίσης και σε εκείνα που αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις οι οποίες συνδέονται με τις δευτερογενείς μετακινήσεις. Ο Οργανισμός θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει τις χώρες της ΕΕ+ ως προς την εφαρμογή και τον συντονισμό των προγραμμάτων επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους μέσω του δικτύου επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, της εξατομικευμένης επιχειρησιακής συνδρομής, του μηχανισμού στήριξης της επανεγκατάστασης στην Τουρκία και σε άλλες σχετικές τρίτες χώρες, καθώς και μέσω της στήριξης για κοινοτικές χορηγίες και συμπληρωματικές οδούς.

Κατάρτιση και επαγγελματική εξέλιξη

Η κατάρτιση και η επαγγελματική εξέλιξη διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο ως προς την ενίσχυση των συστημάτων ασύλου και υποδοχής σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και στην προώθηση υψηλότερου επιπέδου σύγκλισης των εθνικών πρακτικών. Σύμφωνα με την αποστολή του, ο Οργανισμός θα συνεχίσει να σχεδιάζει, να αναπτύσσει και να παρέχει υψηλής ποιότητας κατάρτιση στο προσωπικό του, καθώς και στο προσωπικό των εθνικών διοικήσεων, των δικαστηρίων και των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ασύλου και υποδοχής.

Σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες ομάδες εμπειρογνομώνων, ο Οργανισμός θα αναπτύξει περαιτέρω το ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το άσυλο και θα δημιουργήσει μια κοινότητα πρακτικής που στηρίζει τη συνεχή μάθηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη την

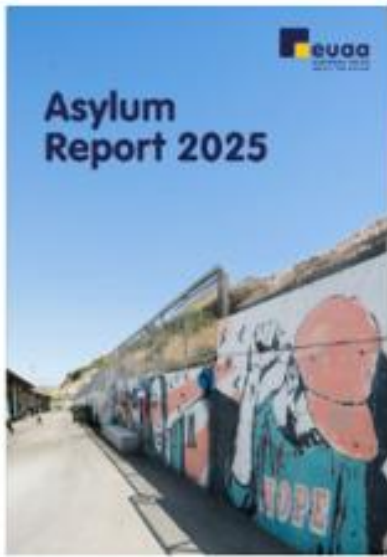
Εικόνα 4: [Ετήσια έκθεση του EUA για την κατάρτιση, 2024](#)

ΕΕ. Ο Οργανισμός θα διευρύνει και θα διαχειρίζεται την κατάρτιση που παρέχεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού προγράμματος για το άσυλο με βάση τις εντοπιζόμενες ανάγκες, σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας για την ανώτατη εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, και σε συμμόρφωση με τις νομοθετικές πράξεις του συμφώνου κατά την έναρξη εφαρμογής τους. Στοχευμένες δραστηριότητες κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης θα παρέχονται σε κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσανάλογες πιέσεις στα οικεία συστήματα ασύλου και υποδοχής, συμπεριλαμβανομένης της δομημένης κατάρτισης των μελών των ομάδων υποστήριξης για το άσυλο και της εφεδρικής δύναμης επέμβασης για το άσυλο. Επιπλέον, θα αναπτύσσονται και θα υλοποιούνται ad hoc δραστηριότητες κατάρτισης ανταποκρινόμενες σε ειδικά αιτήματα των εθνικών αρχών.

Οι δραστηριότητες κατάρτισης θα αντιμετωπίσουν επίσης τα κενά που εντοπίστηκαν μέσω του μηχανισμού παρακολούθησης του EUAA. Θα αναπτυχθούν και θα παρασχεθούν σχετικά προγράμματα κατάρτισης στους εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν σε αποστολές παρακολούθησης, ενώ τα πορίσματα της παρακολούθησης θα μετουσιώνονται συστηματικά σε στοχευμένες δράσεις κατάρτισης. Για την υποστήριξη των εν λόγω δραστηριοτήτων, ο Οργανισμός θα ενισχύσει περαιτέρω τους μηχανισμούς επιλογής και κινητοποίησης εμπειρογνομένων που συμμετέχουν στο σχεδιασμό και στην παροχή κατάρτισης στο πλαίσιο της μόνιμης, ad hoc και επιχειρησιακής υποστήριξης.

Εκτός της ΕΕ, η υποστήριξη της κατάρτισης προς τις χώρες εταίρους θα ενισχυθεί στο πλαίσιο των προσπαθειών για την ανάπτυξη ικανοτήτων, σύμφωνα με τη στρατηγική εξωτερικής συνεργασίας του Οργανισμού. Η εν λόγω υποστήριξη θα παρέχεται εντός των υφιστάμενων πλαισίων συνεργασίας και σύμφωνα με τις καθορισμένες προτεραιότητες και τους διαθέσιμους πόρους. Επιδιώκεται η συνεργασία σε θέματα δραστηριοτήτων κατάρτισης, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, με βασικούς φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι υπηρεσίες Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ), το Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και άλλα δίκτυα κατάρτισης και οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών.

Γνώση σε θέματα ασύλου και παρακολούθηση

Εικόνα 5: [Έκθεση για το άσυλο 2025](#)

Μέσω του υλικού του EUAA στον τομέα της γνώσης σε θέματα ασύλου, οι εθνικές αρχές είναι καλύτερα προετοιμασμένες προκειμένου να επιτυγχάνουν μεγαλύτερη σύγκλιση ως προς τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διεθνή προστασία, να εκδίδουν ταχύτερα αποφάσεις και να διασφαλίσουν μεγαλύτερη ομοιογένεια στις συνθήκες υποδοχής.

Σύμφωνα με τον στόχο του συμφώνου για περαιτέρω ενίσχυση της σύγκλισης, ο EUAA θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την εκπόνηση κοινών αναλύσεων και την παροχή καθοδήγησης ανά χώρα για τις κυριότερες χώρες προέλευσης, με βάση τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ) του EUAA. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, ο Οργανισμός θα παρέχει επίσης πληροφορίες και αναλύσεις για τον

καθορισμό των ασφαλών χωρών καταγωγής και των ασφαλών τρίτων χωρών. Η ανταλλαγή πληροφοριών θα συνεχίσει να διευκολύνεται μέσω εξειδικευμένων δικτύων ανά χώρα, εκδηλώσεων και στοχευμένων εργαλείων, μεταξύ άλλων μέσω ενός συστήματος υποβολής ερωτημάτων σχετικά με πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής, μιας υπηρεσίας υποστήριξης για πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής, καθώς και της πύλης πληροφοριών ιατρικού περιεχομένου για τις χώρες καταγωγής, η οποία παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τη δυνατότητα πρόσβασης σε φάρμακα.

Προκειμένου να ενισχυθούν το επίπεδο επίγνωσης της κατάστασης και η ετοιμότητα, ο Οργανισμός θα παρέχει ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη επισκόπηση της κατάστασης στον τομέα του ασύλου στην ΕΕ, αποτυπώνοντας τις τάσεις, τις διαδικασίες και τις πρακτικές στις χώρες της ΕΕ+. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η συλλογή τυποποιημένων δεδομένων, η εκπόνηση αναλύσεων προοπτικών και στρατηγικών εκτιμήσεων, καθώς και η κατάρτιση θεματικών και ad hoc εκθέσεων. Οι εν λόγω δραστηριότητες ενισχύουν τις δυνατότητες έγκαιρης προειδοποίησης, πρόβλεψης, αποτροπής κρίσεων, καθώς και τον σχεδιασμό για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, συμβάλλοντας άμεσα στην υλοποίηση του συμφώνου. Ο Οργανισμός θα συνεχίσει επίσης να καταρτίζει την ετήσια έκθεσή του σχετικά με την κατάσταση στον τομέα του ασύλου στην ΕΕ.

Για την υποστήριξη της ποιότητας, της δικαιοσύνης και της αποδοτικότητας των διαδικασιών ασύλου και των συστημάτων υποδοχής, ο Οργανισμός θα αναπτύξει περαιτέρω πρότυπα, δείκτες, πρακτικούς οδηγούς, νομικές δημοσιεύσεις και άλλα εργαλεία, σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και, κατά

περίπτωση, με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Η αξιοποίηση και ο αντίκτυπος των εν λόγω εργαλείων θα αξιολογηθούν, μεταξύ άλλων μέσω της ανάλυσης των παραπομπών στην εθνική νομολογία.

Τέλος, από το 2026 και έπειτα ο Οργανισμός θα εφαρμόσει πλήρως το πολυετές πρόγραμμα παρακολούθησης, σε συνέχεια των πιλοτικών δοκιμών που πραγματοποιήθηκαν το 2025. Στο πλαίσιο του εν λόγω πενταετούς κύκλου, όλα τα κράτη μέλη θα αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης όσον αφορά την τεχνική και επιχειρησιακή υλοποίηση του ΚΕΣΑ. Η μεθοδολογία παρακολούθησης θα επανεξεταστεί, κατά περίπτωση, ώστε να αποτυπώνει την έναρξη ισχύος του συμφώνου.

Οριζόντιες δραστηριότητες

Εικόνα 6: [Στρατηγική εξωτερικής συνεργασίας του EUAA](#)

Η χρηστή διακυβέρνηση παραμένει κεντρικό στοιχείο για την επίτευξη υψηλών διοικητικών επιδόσεων. Ο EUAA θα συνεχίσει να ενισχύει τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τον στρατηγικό σχεδιασμό και την υποβολή εκθέσεων, καθώς και τις διαδικασίες διαχείρισης και αξιολόγησης.

Η ύπαρξη ειδικευμένου και ενεργού εργατικού δυναμικού είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση των στόχων του Οργανισμού. Η ευημερία και ο βαθμός δέσμευσης του προσωπικού θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται τακτικά μέσω ειδικών ερευνών.

Ο υπεύθυνος θεμελιωδών δικαιωμάτων θα διαχειρίζεται τον μηχανισμό υποβολής καταγγελιών, θα υποβάλλει τακτικές αναφορές στο διοικητικό

συμβούλιο και θα συμβάλλει στη διαφάνεια μέσω της ετήσιας έκθεσης του Οργανισμού για το άσυλο.

Ο EUAA θα ενισχύσει επίσης τη συνεργασία με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των χωρών εταίρων εκτός της ΕΕ, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, και σύμφωνα με τον κανονισμό του EUAA και την πολιτική εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ. Οι αξιωματικοί σύνδεσμοι θα υποστηρίξουν τη συνεργασία στα κράτη μέλη και, με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πόρων, στις χώρες εταίρους. Ο Οργανισμός θα συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά δραστηριότητες επικοινωνίας, θα συμβάλλει στη διαμόρφωση έγκυρων αφηγημάτων σχετικά με το άσυλο και τους πρόσφυγες, και θα αντιμετωπίζει φαινόμενα παραπληροφόρησης.

